

K. Bejsta: Zlaté hodinky pana faráře.

V případě krádeže hodinek, skvostů a vůbec zlatého a stříbrného zboží můžeme hledat v 50 procentech odcizené věci u pokoutních klenotníků. Ti odcizené věci od pachatelů za hodně laciný peníz koupí a se stonásobným ziskem obratem ruky prodají. Hledejte potom takové věci, když risko, že nekalá činnost pokoutního klenotníka bude po zákonu potrestána, je tak malé. Takový pokoutní klenotník se dostane před soud nanejvýš pro přestupek proti vlastnictví (dle uherského přestupkového zákona) a jen málokdy se mu dokáže přechovávaní.

Jedním takovým klenotníkem byl a snad ještě je židek Ančel. Jmenovati ho celým jménem nebudu, ani neprozradím, kde žije. Dokázal se mu jen jeden takový případ, na který doplatil, ale kdož ví, kolik jich kryje jeho ziskuchtivé nitro.

Stal se jednou případ, že řecko-katolickému faráři A. D. odcizil neznámý tulák zlaté hodinky s řetízkem, bratru za 1200 Kč. Krádež byla provedena ráno, ale farář ji zpozoroval až večer, když chtěl hodinky — jako každodenně — natáhnouti. A aby celému případu byla posazena koruna, šel oznámit krádež až za tři dny po jejím objevení.

Hned, když farář krádež hodinek objevil, uvědomil si, co dělal celý den. A měl jasnou představu, že:

v den krádeže, asi o 8. hodině, přišel k němu neznámý žebrák. Vešel do bytu a prosil o al-

mužnu. Žebrák byl otrhaný a mluvil maďarsky. Naříkal, že má nemocnou ženu, pět hladových dětí, práci nemůže sehnat a je nucen žebratou uhájiti ten bídný život. Farář A. D. dal žebrákově padesátihalěr a žebrák uctivě poděkoval a vyšel na dvůr. Farář D. tam měl pěknou hromadu palivového dřeva, proč by tedy nedal žebrákově něco vydělat. A už chce farář se žebrákem vyjednávat odměnu za rozřezání dříví, když na zahradě začaly rádit dvě farářovy krávy. Okusovaly větve dobře šlechtěných ovocných stromů. Farář honem pospíšil na zahradu, aby zamezil škodu a když se vrátil, aby se žebrákem vyjednal odměnu za dříví, byl žebrák pryč.

Darebák to byl, pomyslel si farář a šel do pokoje. A večer po svém zvyku chtěl natáhnouti hodinky se zlatým řetízkem. Hodinky byly pryč. Sebral je ten žebrák?

I hodil své neštěstí na krk pánům četníkům. Ale nejen že krádež oznámil až po třech dnech, ale ani popis osoby žebráka nedal dostatečný.

„Na první pohled v tom zloději poznáte žebráka. Je mu asi 40 let, je oblečen ve starý, obnošený šat moderního střihu, na hlavě má černý klobouk a na nohou šněrovací střevíce. Měl kolísavou chůzi a pod nosem černé anglické vousky.“ Podrobnější popis farář dáti nemohl.

Začalo se tedy pátrat po žebráku kolísavé chůze. A ta nápadná chůze vedla k jeho vy-pátrání. Byl dopaden po týdenním pátrání. Hlíd-

ka, která jej chytila, provedla konfrontaci mezi ním a poškozeným farářem. A byl to On! Ale tulák při výsledku tří hodiny zapíral spáchanou krádež. Teprve po tříhodinovém výsledku čtyř četníků kápl božskou. Ukradl hodinky, prodal za 200 Kč a peníze propil. Nemá ani ženy, ani děti, je sám a sám.

„A komu, komu jsi ty hodinky prodal?“ vyletělo z úst čtyř četníků současně.

A zase to trvalo plně dvě hodiny, než žebrák prozradil, komu ty zlaté hodinky prodal. Prodál je hodináři.

A za hodinu prozradil i hodináře. Byl jím židek Ančel.

Židek Ančel měl malý krámeček se stolkem u okna a spoustou rozvěšených hodinek a hodin po stěnách. Sám s hodinovou lupou na oku vypadal mezi tím královstvím časoměrů jako kouzelník.

Ale židek Ančel hodinky od žádného tuláka nekoupil! Tím méně zlaté hodinky. To, páni žandáři, Ančela neznáte! Von je z grutu poctivej chlap. Kdyby takovej trhan přišel do jeho obchodu prodávat zlatý hodinky, takhle za krk by ho chytil a pánům žandárům provedl na samé slavné žandáрске komando. Takovej je poctivej židek Ančel.

„Notak uděláme u vás prohlídku,“ řekli četníci suše, a židek Ančel zbledl. Ne, Ančel si už vzpomíná. Ano, koupil hodinky, khoupil. Jo, richtig. Zlatý hodinky to byly. Přinesl je jeden moc chudej pán. Plakal, že má doma pět hladových dětí. Žena leží nemocná. Práci nemá. A proto prodává poslední památku po rodičích. Zlatý hodinky s řetízkem. 200 korun dal, phánbu ví, že víc nestojí. A potom židek Ančel potvrdil, že tím chudobným a nešťastným pánem byl žebrák, chycený četnickou hlídkou.

„A kde — kde máte ty hodinky?“ zeptali se četníci nedočkavě.

„Vaj, vaj, vaj! Bída, třikrát bída na moji hlavu. Ty hodinky už jsou pryč. Prodál jsem je ve své nevědomosti. Prodál jsem je do Marm. Siget. Ale toho pána, který je koupil, znám. Ale na neštěstí je rumunským státním občánem.“

Jeden z hlídky šel s Ančlem do Rumunska. Hlásili to na policii a šlo se k tomu pánovi, který hodinky koupil. Byl to syn známého velkoobchodníka.

Ano, koupil od Ančla hodinky. Zlaté hodinky s řetízkem a laciné. Dal za ně Ančlovi 500 Kč. Ano, dá ty hodinky zpět. Dá. Ale ať mu dá Ančel těch 500 Kč. S tímhle souhlasil i rumunský tajný policista. Co měl Ančel dělat? Dal 500 Kč, vzal hodinky a šel k celnímu rumunskému úřadu, aby odtud přešel s panem vachmajstrem na naše území.

A tu našlo Ančla nové neštěstí. Policista hlásil celnímu úřadu, že židek Ančel nese přes hranici zlaté hodinky. Marně prosil Ančel, že jsou to hodinky zabavené, marně vysvětloval i pan vachmajster. Celní zákon je přísný. Židek Ančel musel hodinky vyclít. 280 Kč zaplatil vzhledem k tomu, že přes hranici přenášené hodinky byly zlaté.

S těžkým srdcem šel Ančel přes sigetský most na naše území.

S veselejším srdcem si to cupal pan vachmajster. Věc byla vyšetřena, hodinky jsou na světě, kdo si přeje víc?

Tulák putoval do vězení. Židek Ančel, který také něco slízne u soudu, si v zoufalství rval pejzy. Proklínal den, kdy tulák k němu s hodinkami přišel, i hodinky faráře A. D.

Zaplatit za zlaté hodinky 200 Kč a prodat je obratem ruky za 500 Kč je pěkná věc. Ale musit dát těch 500 Kč zpět, zaplatiti z hodinek 280 Kč cla, to už je vrchol neštěstí. A to ne počítá těch 200 Kč, které dal za hodinky tulákovi, které jsou taky fuč. A kdož ví, jak to dopadne u soudu?

Ale proč, proč obchodoval s hodinkami A. D.? Nemohl předvídat, že jsou posvěcené?

V den, kdy se farář A. D. dověděl radostnou zprávu, že jeho památeční zlaté hodinky jsou na světě, cupital do staroslavné cerkve. A poděkoval Bohu, že vedl kroky pánů žandárů na pravou cestu.

Zlato, platina, stříbro, to všechno je lákavé a lesklé. Odcizené se hledá těžko. Lidská chamtivost burcuje k největší opatrnosti. Takové předměty se dají lehce zašantročit. A proto každý šťastně zakončený případ, ve kterém figuruje zlato, je největším zadostiučiněním bezpečnostnímu orgánu, který svým důvtipem a houževnatostí nalezl jádro. Každý takový objasněný případ je jistě tvrdým, těžce rozloupnutým oříškem.